

BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17261>

Özet

BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa) (BarOn DZ-t:ÇEF (K)), Reuven Bar-On'un orijinal Duygusal Zekâ (DZ) modelini temel alan bir psikometrik aracın Türkçe adaptasyon çalışmasıdır. Bu ölçek, çocuk ve ergenlerin duygusal ve sosyal yetkinliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk kültürü bağlamında geçerliliğini ve güvenilirliğini saptamak üzere gerçekleştirilmiştir, özellikle yapı geçerliliği ve iç tutarlılık katsayıları üzerine odaklanmıştır.

Ölçeğin adaptasyonu, Ayşenur Karabulut tarafından 2012 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılmıştır. Çalışma, psikometrik özelliklerin incelenmesi yoluyla aracın Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonunda kullanıma uygunluğunu göstermeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zekâ, BarOn, Ergen, Çocuk, **Uyarılma**, K?sa Form, Psikometri, Güvenilirlik, Geçerlilik.

Yazarlar

Ayşenur Karabulut

Amaç

BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa)'nın temel amacı, **çocuklar** ve **ergenler** arasındaki duygusal yeterlilikleri ve sosyal becerileri kısa ve pratik bir yöntemle değerlendirmektir. Bu kısa form, orijinal uzun formun ölçtüğü temel boyutları koruyarak, uygulama süresini kısaltmayı ve dolayısıyla daha geniş örneklemelerde kolaylık sağlamayı amaçlamaktadır.

Ölçek, bireylerin kendi duygularını tanıma, yönetme, sosyal ilişkilerde başarıyla olma ve genel duygusal iyi olma düzeylerini ölçmeye odaklanarak, gelişimsel psikoloji ve eğitim psikolojisi alanlarında önemli bir tanı araç olarak kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, **duygusal zekâ** (DZ) yapısını ölçmektedir. BarOn modeline göre DZ, bireyin çevresel talepler ve baskılarla başa çıkma yeteneğini etkileyen, bilişsel olmayan yetenekler, yeterlilikler ve beceriler bütünüdür. Bu model genellikle beş ana bileşen ve bunlara bağlı alt boyutlardan oluşur.

Şişsel Yeterlilikler: Öz farkındalık, öz saygı, başarımsızlık.

Kişilerarası Yeterlilikler: Empati, sosyal sorumluluk, kişilerarası ilişkiler.

Stres Yönetimi: Stres tolerans?, dürtü kontrolü.

Uyum Yetene?i: Gerçekli?i de?erlendirme, esneklik, problem çözme.

Genel Ruh Hali: ?yimserlik, mutluluk.

BarOn DZ-t:ÇEF (K) formu, bu geni? yap?y? çocuk ve ergen geli?imine uygun maddeler arac?l???yla de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?nda esas olarak **yap? geçerlili?i** incelenmi?tir. Geçerlilik, bir ölçüm arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünün göstergesidir (Bulduk, 2003). Yap? geçerlili?i, soyut bir olgunun (duygusal zekâ) ölçme arac? taraf?ndan ne kadar do?ru temsil edildi?ini gösterir (Tav?anc?l, 2002, s.45).

Adaptasyon çal??mas?nda, BarOn DZ-t:ÇEF (K)'n?n yap? geçerlili?ini belirlemek amacıyla **faktör analizi** yöntemi kullan?lm??t?r. Bu analiz, elde edilen sonuçlar?n teorik olarak ölçülmek istenen duygusal zekâ yap?s?yla ne kadar ba??nt?l? oldu?unu aç?klamaktadır. Geçerlilik çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda BarOn'un teorik yap?s?n? yans?tt???n? desteklemek üzere tasarlanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik hesaplamalar?, devaml?l?k katsay?s? (test-tekrar test) ve iç tutarl?l?k katsay?lar? kullan?larak yap?lm??t?r.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: 520 çocuktan olu?an bir örneklem grubuna 4 hafta arayla iki uygulama yap?lm?? ve alt ölçek puanlar? ile toplam ölçek puanlar? aras?ndaki ili?kiler incelenmi?tir. Bu yöntem, ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararlıl???n? göstermeyi amaçlam??t?r.

?ç Tutarlıl?k: Ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne derece ölçtü?ünü belirlemek için Cronbach Alpha katsay?lar? hesaplanm??t?r.

?ki Yar?m Test Güvenirli?i: Ölçe?in bütününe ili?kin iç tutarl?l??? desteklemek üzere Spearman-Brown ve Guttman katsay?lar? gibi iki yar?m test güvenilirli?i de?erleri de bulunmu?tur.

Faktör Analizi

BarOn DZ-t:ÇEF (K)'n?n yap? geçerlili?i, çok de?i?kenli istatistiksel bir teknik olan faktör analizi yöntemiyle gerçekleştirilmi?tir. Faktör analizi, çok say?da de?i?ken (ölçek maddeleri) aras?ndaki karma??k ili?kileri inceleyerek, bu de?i?kenleri daha az say?da, anlaml? ve tan?mlanabilir temel yap?lara (faktörlere) indirgemeyi hedeflemektedir.

Bu uygulama, ölçeğin orijinal BarOn modelindeki teorik boyutlar? (örneğin, stres yönetimi, ki?ileraras? beceriler) Türk örnekleminde de do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?ini test etmek için kritik öneme sahiptir. Analiz sonuçlar?, ölçeğin yap?sal uygunlu?unu ve psikometrik sa?lamlı??n? desteklemi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Adaptasyon dili), Orijinal formu İngilizcedir.

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Adaptasyon çal??mas? spesifik ya? aralı??n? belirtmemekle birlikte, genel olarak okul ça?? çocuklar? ve ergenleri kapsar.

Popülasyon Detaylar?: Güvenilirlik çal??mas?nda 520 çocuk kullan?lmı??tır.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen anket formatı.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zekâ, Cronbach Alpha, Test-Tekrar Test, Dokuz Eylül Üniversitesi, Faktör Analizi, Psikolojik Test.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil

Yazın?ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir (Adaptasyon çal??mas?nın yapıldı?? kurum.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakları hakkında spesifik bilgi mevcut değildir. Kullanım için orijinal ölçek sahibinden (Multi-Health Systems Inc. - MHS) ve adaptasyon yazarı Ay?enur Karabulut'tan izin alınması gerekebilir.

Test Y?li? (Adaptasyon): 2012

PDF Kayna??: Ölçe?in tam metnine veya adaptasyon çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: [baron-duygusal-zeka-testi-cocuk-ve-ergen-formu-kisa-toad.pdf](#)

Referanslar

Karabulut, A. (2012). *Duygusal zeka: BarOn ölçe?i uyarlamas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Bulduk, S. (2003). Geçerlik tan?m?. (Kaynak detay? orijinal metinde eksiktir.)

Wiersma, W. (2000). (Kaynak detay? orijinal metinde eksiktir.)

Christensen, L. B. (2004). Akt. Evrekli et. al., (2009). (Kaynak detay? orijinal metinde eksiktir.)

Tav?anc?l, E. (2002). *Ölçme arac?n?n soyut bir olguyu ne derece do?ru ölçebildi?ini gösterir* (s.45). (Kaynak detay? orijinal metinde eksiktir.)

BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa) Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak metinde, BarOn Duygusal Zekâ Testi Çocuk ve Ergen Formu (K?sa) ölçe?inin maddeleri (sorular?) yer almamaktad?r.